

22/11/2020
सं. ५

सोम.

गजेंद्र

६९८ / सं. ३९

॥ गजेन्द्र ॥

॥ मोक्षा ॥

(1)

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ गजेन्द्रमोक्षप्रारंभः ॥ शतानीकउवाच ॥ राम
मया हि देवदेवस्य विष्णोरमितेन जसः ॥ श्रुताः संभूतयः सर्वाः गर्दस्तव
स्तवतः ॥ १ ॥ यदि प्रसन्नो भगवान् अनुयाह्यो स्मिते यदि ॥ तदहं श्रो
तुमिच्छामि नृणां दुःस्वप्ननाशनं ॥ २ ॥ स्वप्ना हि रूमहाभागदृशं ते व
सुभाशुभाः ॥ फलानि ते प्रयच्छंति तद्गुणान्येव भार्गव ॥ ३ ॥ यादृक् पु
ण्यं पवित्रं च नृणां मपि भुभुभप्रदं ॥ दुःखघ्नोपशमायातनं तन्मे विस्तर
दीतो वद ॥ ४ ॥ शौनका उवाच ॥ इदमेव महाराज पृष्ट्वांस्ते पितामहं
देवव्रतं पुण्यं सर्वशास्त्रविशारदं ॥ ५ ॥ भीष्मं धर्मभृतां श्रेष्ठं धर्मपुत्रं
युधिष्ठिरं ॥ भीष्मा उवाच ॥ नमस्ते पुंडरीकाक्ष नमस्ते विश्वभाव
न ॥ ६ ॥ नमस्ते रक्तहृषीकेश महापुरुष पूर्वज ॥ अद्य पुराणमी

महा

॥ श्री ॥

१

॥ श्री ॥

१

(१५)

ज्ञानं पुरुषं तं पुरुषं ॥७॥ ऋते मे काशं ब्रह्म व्यक्ता व्यक्तं सनात
 नं ॥ असत्संज्ञैव यद्विदं विश्वं सदसदात्मकं ॥८॥ परावराणां स्वराणां
 राणां परमव्ययं ॥ मंगल्यं संगलं विदुर्वरेण्यमनघं भुवि ॥९॥ नमस्त
 त्यहृषीकेशं चराचरगुरुं हरिं ॥ प्रवक्ष्याम्य मितं पुण्यं क्लृप्तद्वैपायन
 स्य च ॥१०॥ येनोक्तेन भूतेन पितृभ्यो न सत्सर्पातकं ॥ नारायणस
 मो देवो न भूतो न भविष्यति ॥ एतेन सत्यवाक्येन सर्वार्थान्साधय
 म्यहं ॥११॥ यत्ते बहुशं परमं पुदारया द्वीपमध्ये स्तुतमात्मवंतं ॥
 पराशराद्वंधवतीमहर्षिस्तस्मै नमो ज्ञानतमो नुदाय ॥१३॥ नमो
 भगवते तस्मै व्यासायामिते तेजसे ॥ यस्य प्रसादाद्दक्ष्यामिनारा
 यणकथा मिमां ॥१४॥ वैशंपायनमासीनं पुराणार्थे विवक्षणां

॥ श्री ॥

२

(२)

इदमर्थं सराजर्षिः पृष्ठवान् जनमेजयः ॥ १५ ॥ **जनमेजय उवाच ॥** किं ज
पन्मुच्यते जंतुः किं जपन्सखमश्नुते ॥ दुःस्वप्ननाशनं पुण्यं श्रोतुमि
च्छामितत्त्वतः ॥ १६ ॥ **वैशंपायन उवाच ॥** पुराय धर्मराजेन पृष्टो वै
त्वपितामहाः ॥ भिषो वै व्रतिनां श्रेष्ठ तदहं कथयामिते ॥ १७ ॥ दे
वव्रतमहाप्राज्ञ सर्वशास्त्रविशारदः ॥ विनयोनोपसंगम्य पर्यपृच्छ
द्व्यधिष्ठिरः ॥ १८ ॥ **युधिष्ठिर उवाच ॥** दुःस्वप्नदर्शनं घोरमवेक्ष्य
भरतर्षभ ॥ प्रयतः किं जपेज्जाप्यं विबुधः किमनुस्मरेत् ॥ १९ ॥ पि
तामहं प्रसादेन बुद्धिभेदोऽस्य भून्मम ॥ तदहं श्रोतुमिच्छामि ब्रूहि मे
वदतां वर ॥ २० ॥ **भिषो वाच ॥** शृणुराजन्महाबाहो वार्णयि
ष्ये तशांतिकं ॥ दुःस्वप्ननाशनं नित्यं यज्जाप्यं स समाहितैः ॥ २१ ॥

॥ रामचंद्र ॥

॥ हृष्ट ॥

॥ श्री ॥

२

॥ गजेन्द्र ॥

॥ मोक्ष ॥

(२५)

जे अत्राप्युदाहरंतीममितिहासपुरातनं ॥ गंदमोक्षणं पुण्यं क्लृप्त
स्याक्लिष्टकर्मणः ॥ २२ ॥ सर्वरत्नमयः श्रीमान् त्रिकुरोनाम पर्वतः
स्ततः पर्वतराजस्य स्तमेरोर्भास्करकृतिः ॥ २३ ॥ क्षीरोदजलविच्य
मेधोतामलशिलातलः ॥ उल्लितः सागरं भित्वा देवर्षिगणसेवि
तः ॥ २४ ॥ अप्सरोभिः परिरुतः श्रीमान् प्रसवणाकुलः ॥ गंध
र्वैः किंनरैर्यक्षैः सिद्धचारुण्यनगैः ॥ २५ ॥ मृगैर्द्विपैर्गजेन्द्रैश्चर
तगात्रो विराजते ॥ पुनर्नागैः कर्णिकारैश्च स बिल्वैर्दिव्यपाटलेः
॥ २६ ॥ अतनिंबकदंबैश्च चंदनागरुचंपकैः ॥ शालैस्तमालै
स्तमालैश्च तरुभिश्चार्जुनैस्तथा ॥ २७ ॥ बकुलैर्कुंदपुष्पैश्च सर
लैर्देवदारुभिः ॥ मंदारकुसुमैश्चान्यैः पारिजातैश्च सर्वतः ॥ २८ ॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com